

'Türk hükümetinin özür dileme zamanı geldi'

Bir kültür projesi için İstanbul'a gelen yazar Grass basın toplantısında, Almanların Polonya Yahudilerinden özür dilediğini hatırlatarak, "Türk hükümet yetkililerinin Ermenilerden özür dileme zamanı geldi" dedi

Avrupa Edebiyatı Türkiye'de-Türkiye Edebiyatı Avrupa'da adlı kültür projesi kapsamında İstanbul'a gelen Alman yazar Günter Grass ile Yaşar Kemal bugün saat 15.00'te Harbiye Muhsin Ertuğrul Sahnesi'nde yapacakları edebiyat sohbeti öncesinde bir araya geldiler.

Dün akşam Alman Büyükelçiliği Yazlık Rezidans'nda yapılan toplantıya; Almanya Büyükelçisi Dr. Eckart Cuntz ve AB Türkiye Delegasyonu Başkanı Büyükelçi Marc Pierini de katıldı. Toplantının başında Yaşar Kemal, Günter Grass için şunları söyledi: "Ben angaje bir yazarım, nasıl angaje olduğumu hepiniz biliyorsunuz. Grass, angaje olmayı öğrendiğim bir adamdır."

Günter Grass ise Yaşar Kemal'in de kendisinin de geldikleri bölgeleri dünyanın odağına koyduklarını ve hep geçmişin hikâyelerini anlattıklarını söyledi. Yaklaşık iki saat süren toplantıda, Günter Grass'ın temel konusu Türkiye'nin geçmişi ve bu geçmişle yüzleşmesi gerektiği idi.

Grass'ın yüzleşilmesi gereken geçmişle kastettiği, Ermeni tehciriydi. Grass "1940'larda Nazilerin etkisi altında kalmıştım. Daha sonra Buchenwald toplama kampında Yahudilere yapılanların fotoğrafını ilk gördüğümde 'Almanlar bunu yapmaz, propagandadır' dedim ve inanmadım. Kabul etmeyi ve yüzleşmeyi öğrenmek kolay değil, Almanya bunu yaptı. Türkiye Ermenilere yapılan zulmü ne zaman kabul edecek?" dedi. Grass, eski Almanya Başbakanı Willy Brandt'ın 1970'te diz çöküp Polonya Yahudilerinden özür dilediğini hatırlattı ve Türk hükümet yetkililerinin Ermenistan'da ve Türkiye'de yaşayan Ermenilerden özür dilemesinin zamanının geldiğini söyledi.

"Soykırım" sözcüğüyle ilgili fikri sorulduğunda ise konuşmasının başından beri bunu kullanmadığını hatırlattı ve "Türkiye'nin yaşananları nasıl adlandıracağına kendisinin karar vermesi gerek" dedi.

Günter Grass, önümüzdeki cumartesi günü Başbakan'ın yazarlarla yapacağı demokratik açılım toplantısı öncesi önerisi sorulduğunda ise "Başbakan'a tek önerim dinlemesi. Ülkedeki sorunları en iyi gözleyenler yazarlardır" cevabını verdi.

Bakan'a sürpriz

Basın toplantısı bittiğinde, Kültür ve Turizm Bakanı Ertuğrul Günay da rezidansa gelip Günter Grass ile tanıştı. Ancak Grass'ın Bakan Günay'a bir sürprizi vardı. Almanya PEN üyesi olan Grass, 12 yıl önce Mısır Çarşısı'na bomba koyduğu iddiasıyla yargılanan sosyolog-yazar Pınar Selek'in kendilerine başvurduğunu ve onu kabul ederek muhtemel cezadan korumaya çalıştıklarını söyledi. Almanya PEN olarak Selek için kaleme aldıkları metni Bakan Günay'a verdi. Metnin içinde "Bize göre bu karar, Türk yargısı içindeki etken bazı çevrelerin, Türk toplumundaki tüm anti demokratik güçlerin amansız karşıtı Pınar Selek'in sesini ebediyen kısma amacını ortaya koymaktadır" gibi ifadeler yer alıyor.

Günay ise Grass'a şöyle cevap verdi: "Bu yargılamadan Selek'in aklanarak çıkmasını diliyorum. Ama Türkiye'de kimsenin yargıya müdahale etme şansı yok."

Düzenlenen basın toplantısı sonrası yazar Grass, Kültür Bakanı Günay'la tanıştı. Grass, bakana PEN'in Pınar Selek için kaleme aldığı metni hediye etti. / FOTOĞRAF: OZAN GÜZELCE